

Łódź, dnia 12 kwietnia 2021 roku

Pan
Tomasz Głowacki
Wójt Gminy Drużbice

WK-602/19/2021

Na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 2137), informuję Pana Wójta, że Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej i zamówień publicznych w Gminie Drużbice¹. Kontrolą objęto zagadnienia z lat 2018–2020 dotyczące przede wszystkim: prowadzenia rachunkowości; sporządzania sprawozdań budżetowych i finansowych; zadłużenia; wykonania budżetu, w tym realizacji wydatków; sporządzania wieloletniej prognozy finansowej; realizacji dochodów z majątku; wydatków osobowych; udzielania zamówień publicznych i realizacji inwestycji, a także ewidencji i inwentaryzacji majątku. Stwierdzone w wyniku czynności kontrolnych nieprawidłowości i uchybienia wynikały z nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa lub ich wadliwej interpretacji. Wykazane uchybienia i nieprawidłowości dotyczyły, w szczególności²:

I.

W zakresie funkcjonowania kontroli wewnętrznej

W dniu 20 czerwca 2008 roku Wójt Gminy Drużbice powołując się na art. 39 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 713 ze zm.), upoważnił Skarbnika Gminy do wydawania i podpisywania decyzji oraz postanowień w sprawach: podatku od nieruchomości, łącznego zobowiązania pieniężnego, podatku od środków transportowych, nakazów płatniczych, zwrotu podatku akcyzowego, wydawania i podpisywania zaświadczeń o zaległościach podatkowych, wielkości gospodarstwa rolnego i przychodowości z gospodarstwa rolnego, zaświadczeń o stanie majątkowym oraz z zakresu spraw finansowych, podpisywania upomnień i tytułów wykonawczych, podpisywanie zaświadczeń o zarobkach. W odniesieniu do ww. upoważnienia należy wskazać, że zgodnie z art. 13 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja

¹ Czynności kontrolne przeprowadzone zostały w okresie 9 listopada 2020 – 8 stycznia 2021 roku. Protokół kontroli został podpisany w dniu 19 lutego 2021 roku.

² Wystąpienie pokontrolne podlega udostępnieniu na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (tekst jednolity Dz. U. z 2020r. poz.2176), z ograniczeniami wynikającymi z art.5 tej ustawy.

podatkowa (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 1325 ze zm.) - organem podatkowym jest m.in. wójt gminy (burmistrz, prezydent miasta). Z art. 143 § 1 ww. ustawy wynika, że organ podatkowy może upoważnić pracownika kierowanej jednostki organizacyjnej do załatwiania spraw w jego imieniu i w ustalonym zakresie, a w szczególności do wydawania decyzji, postanowień i zaświadczeń. Zatem, zgodnie z art. 39 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym w zw. z art. 13 § 1 i art. 143 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa, decyzje w indywidualnych sprawach podatkowych należą do wyłącznej kompetencji wójta, będącego organem podatkowym. Wydanie decyzji w imieniu organu podatkowego przez pracowników urzędu gminy może nastąpić wyłącznie na podstawie jego upoważnienia ustalającego zakres tego upoważnienia. Upoważnienie takie powinno zostać udzielone w formie pisemnej na podstawie art. 143 § 1 i 3 ustawy Ordynacja podatkowa. Błędna podstawa prawna wskazana w powyższym upoważnieniu oraz brak w podstawie prawnej przepisów art. 13 ust. 1 i art. 143 ustawy Ordynacja podatkowa powodowała, że Skarbnik Gminy wydawał, w okresie obowiązywania upoważnienia decyzje ustalające (zmieniające) wymiar podatków/określające wysokość zobowiązania podatkowego bez prawidłowego upoważnienia.

W zakresie sprawozdawczości i bilansu jednostki

Stwierdzono, że bilansie z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego za 2019 rok wykazano deficyt budżetu w kwocie – 262.396,64 zł. Z salda Ma konta 961, wynikało iż kontrolowana jednostka miała nadwyżkę budżetową w wysokości 262.396,64 zł – w bilansie organu błędnie wskazano, iż jest to deficyt budżetu – wartość podano w poz. II.1.2 deficyt budżetu, w tym przypadku powyższą wartość należało podać w poz. II.1.1.

W zakresie wieloletniej prognozy finansowej

W odniesieniu do wieloletniej prognozy finansowej na lata 2020-2029, według stan po zmianach wprowadzonych uchwałą Rady Gminy Drużbice nr XX/168/2020 z dnia 11 września 2020 roku, stwierdzono, że jednostka w 2020 roku planowała zaciągnąć zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek w kwocie 1.253.000,00 zł, w tym na pokrycie deficytu budżetu – 253.000,00 zł. Kwotę długu wraz z kosztami obsługi, w tym odsetki, zaplanowane na lata 2020-2029 ujęto w poniższym zestawieniu tabelarycznym:

Lata	Kwota długu	Rozchody	Koszty obsługi długu	
			ogółem	Odsetki
2020	8.588.880,55	1.220.924,12	195.000,00	195.000,00
2021	7.778.499,43	1.310.381,12	205.000,00	205.000,00
2022	6.694.689,60	1.083.809,83	0,00	0,00
2023	5.528.371,80	1.166.317,80	0,00	0,00
2024	4.337.400,00	1.190.971,80	0,00	0,00
2025	3.321.800,00	1.015.600,00	0,00	0,00
2026	2.272.200,00	1.049.600,00	0,00	0,00
2027	1.221.600,00	1.050.600,00	0,00	0,00
2028	485.800,00	735.800,00	0,00	0,00
2029	0,00	485.800,00	0,00	0,00

Z powyższego zestawienia tabelarycznego wynika, że jednostka pomimo prognozowania rozchodów na lata 2022-2029 nie prognozowała kosztów obsługi długu dotyczących tych lat. Powyższe naruszało art. 226 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r., poz. 305), który wskazuje, iż wieloletnia prognoza finansowa powinna być realistyczna i określać dla każdego roku objętego prognozą dochody bieżące oraz **wydatki bieżące budżetu jednostki samorządu terytorialnego, w tym na obsługę długu, gwarancje i poręczenia**. Stwierdzono, iż w wieloletniej prognozie finansowej Gminy Drużbice na lata 2020-2029 (przyjętej uchwałą nr XIV/115/2019 Rady Gminy Drużbice z dnia 30 grudnia 2019 roku), także prognozowano kosztu obsługi tylko na lata 2020-2021. Pomimo prognozowania rozchodów na lata 2022-2029 Gmina nie prognozowała kosztów obsługi długu dotyczących tych lat. Powyższa sytuacja dotyczyła także zmian w WPF przyjętych następującymi uchwałami Rady Gminy Drużbice: nr XV/137/2020 z dnia 26 lutego 2020 roku; nr XVI/141/2020 z dnia 17 kwietnia 2020 roku; nr XVII/150/2020 z dnia 19 maja 2020 roku; nr XVIII/159/2020 z dnia 30 czerwca 2020 roku; nr XIX/162/2020 z dnia 6 sierpnia 2020 roku; nr XXI/207/2020 z dnia 13 października 2020 roku.

Ponadto, należy podkreślić że kwoty wydatków na obsługę długu są parametrem niezbędnym do ustalania relacji spłaty zobowiązań (lewa strona równania), o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych. Brak prognozowania wskazanych kwot oznacza, że relacja ta w sytuacji Gminy Drużbice w latach 2020-2029 została obliczona nierzetelnie.

W zakresie dochodów z podatków i opłat lokalnych

1. W zakresie podatku od nieruchomości od osób fizycznych, ustalono iż podatnik (...)³ w przypadku zmiany podstawy opodatkowania dotyczącej gruntów pod działalność gospodarczą nie złożył informacji podatkowej. Organ podatkowy nie wezwał podatnika do złożenia informacji w sprawie podatku od nieruchomości na podstawie art. 274a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 1325 ze zm.), a wymiar podatku został ustalony w decyzji na podstawie wypisu z ewidencji gruntów. W przypadku podatnika nr (...)⁴, stwierdzono iż nie wezwano go do złożenia informacji podatkowej odnośnie podatku od nieruchomości, a wydano decyzje ustalającą wymiar podatku lecz nie przedstawiono żadnych dokumentów, na których podstawie został ten wymiar ustalony.

³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

2. Organ podatkowy nie dokonywał czynności sprawdzających mających na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami, na podstawie art. 272 pkt 3 ustawy Ordynacja podatkowa. Stwierdzono, iż w przypadku gdy podatnicy w deklaracjach wpisywali wartość budowli, organ podatkowy nie badał czy wartości wskazane przez podatników mają odzwierciedlenie w ich dokumentacji.
3. Przypisu podatku od nieruchomości na kontach podatników (osób fizycznych) dokonywano przed doręczeniem decyzji ustalającej wysokość zobowiązania podatkowego. Stosownie do przepisów § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 208 poz. 1375), w związku z art. 212 ustawy Ordynacja podatkowa - organ podatkowy, który wydał decyzję jest nią związany od chwili jej doręczenia. Zatem dopiero doręczenie decyzji oznacza, że wchodzi ona do obrotu prawnego i może być podstawą zapisów księgowych.
4. W decyzji znak FN.I.220094.2019 z dnia 7 listopada 2019 roku w sprawie rozłożenia na raty zapłaty zaległości z tytułu podatku od nieruchomości w kwocie 4.361,35 zł i umorzenia odsetek od zaległości podatkowej w podatku od nieruchomości w kwocie 3.306,00 zł, nie wskazano jakich konkretnie rat podatku od nieruchomości dotyczy ulga oraz za jakie lata są rozłożone na raty zaległości. W decyzji znak FN.I.30022.2019 z dnia 10 grudnia 2019 roku w sprawie umorzenia zaległości z tytułu podatku od nieruchomości w kwocie 497,00 zł nie wskazano dokładnie jakiej raty podatku od nieruchomości dotyczy umorzona zaległość.
5. Podatnik podatku od środków transportowych (...) ⁵ w złożonych deklaracjach za lata 2018 i 2019 nie wpisał w przypadku samochodu ciągnika siodłowego o numerze rejestracyjnym EBE... masy całkowitej pojazdu. Brak podania masy całkowitej pojazdu stwierdzono także w przypadku przyczepy o nr rej. EBE... Podatnik nr (...) ⁶ w złożonej deklaracji za 2018 rok nie wpisał w przypadku przyczepy o nr rej. EBE... i ciągnika siodłowego o nr rej. EBE... masy całkowitej tych pojazdów. Podatnik nr (...) ⁷ w deklaracjach za 2018 i 2019 rok nie wskazał masy całkowitej pojazdów: przyczepy o nr rej. EBE... oraz przyczepy o nr rej. EBE.... W wyniku czynności kontrolnych ustalono, że

⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

kwoty podatków w latach 2018-2019 określono jednak w prawidłowej wysokości.

6. Podatnik podatku od środków transportowych nr (...) ⁸ sprzedał w grudniu 2018 roku wszystkie swoje środki transportowe (powyższe stwierdzono na podstawie informacji przekazanej ze Starostwa Powiatowego w Bełchatowie). Zgodnie z art. 9 ust. 6 pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 1170 ze zm.) podatnicy są zobowiązani odpowiednio skorygować deklaracje w razie zaistnienia okoliczności mających wpływ na powstanie lub wygaśnięcie obowiązku podatkowego, lub zmianę miejsca zamieszkania, lub siedziby - w terminie 14 dni od dnia zaistnienia tych okoliczności. Stwierdzono, iż podatnik nie złożył deklaracji w tym zakresie, natomiast organ podatkowy zaniechał wezwania podatnika do złożenia stosownej korekty.
7. W decyzji w sprawie określenia zobowiązania w podatku od środków transportowych na 2019 rok z dnia 20 lutego 2020 roku (odnośnie podatnika (...)⁹), błędnie podano dane liczby osi w pojeździe o nr rejestracyjnym nr EBE... - jest 3 osie, powinno być: 2 osie.
8. Na korekcie deklaracji złożonej w dniu 7 grudnia 2018 roku przez podatnika nr (...) ¹⁰ brak było daty wpływu do organu podatkowego. W związku z powyższym naruszono §42 Instrukcji kancelaryjnej, stanowiącej załącznik do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 roku w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. nr 14, poz. 67).

W zakresie dochodów z majątku

1. Jednostka nie posiadała planu wykorzystania zasobu nieruchomości, który winien być sporządzony na okres 3 lat. Elementy planu określa art. 25 ust. 2a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 1990 ze zm.). Plany zawierają w szczególności: 1) zestawienie powierzchni nieruchomości zasobu oraz nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste; 2) prognozę:
a) dotyczącą udostępnienia nieruchomości zasobu oraz nabywania

⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

nieruchomości do zasobu, b) poziomu wydatków związanych z udostępnieniem nieruchomości zasobu oraz nabywaniem nieruchomości do zasobu, c) wpływów osiąganych z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste oraz opłat z tytułu trwałego zarządu nieruchomości, d) dotyczącą aktualizacji opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste oraz opłat z tytułu trwałego zarządu nieruchomości; 3) program zagospodarowania nieruchomości zasobu.

2. W przypadku sprzedaży dwóch nieruchomości w Rasach – działki nr 165/13 oraz 165/14, stwierdzono iż kontrolowana jednostka nie sporządziła stosownego zawiadomienia o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży dla osoby ustalonej jako nabywca nieruchomości, czym naruszono art. 41 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami. Zgodnie z ww. przepisem - organizator przetargu jest obowiązany zawiadomić osobę ustaloną jako nabywca nieruchomości o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży lub oddania w użytkowanie wieczyste nieruchomości, najpóźniej w ciągu 21 dni od dnia rozstrzygnięcia przetargu. Wyznaczony termin nie może być krótszy niż 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia. Według ustnych wyjaśnień Kierownika Referatu Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Pozyskiwania Funduszy Zewnętrznych - nabywca o terminie podpisania aktu notarialnego został poinformowany telefonicznie. W związku z brakiem jakichkolwiek dokumentów w przedmiotowej sprawie brak było możliwości stwierdzenia czy wyznaczony termin na zawarcie umowy sprzedaży wynosił co najmniej 7 dni.
3. Stwierdzono, iż Rada Gminy Drużbice nie uchwaliła wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Drużbice, czym naruszono art. 21 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu Cywilnego (tekst jednolity Dz.U. z 2020 r., poz. 611).
4. Rada Gminy Drużbice nie podjęła uchwały w sprawie stawek opłaty adiacenckiej. Zgodnie z treścią art. 98a ust. 1 oraz 146 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami, stawki opłaty adiacenckiej ustala rada gminy w drodze uchwały. W sytuacji Gminy Drużbice Rada Gminy nie wywiązała się z ustawowego obowiązku - nie określając stawek opłaty adiacenckiej. Nieustalenie ich jest bowiem naruszeniem wskazanych przepisów a ustalenie jej w stawce „0” jest próbą ominięcia wskazanych wyżej unormowań, co potwierdza wyrok NSA I SA 2293/03 z dnia 14 stycznia 2003 roku. Ustawodawca w przypadku opłaty adiacenckiej wyznaczył jedynie górne granice stawek przedmiotowej opłaty zatem rada miejska może swobodnie kształtować jej wielkość w ramach ustawowych granic wyrażając tym zapotrzebowanie na dofinansowanie realizacji zadań publicznych.

W zakresie wydatków osobowych

1. Stwierdzono, że jednorazowa odprawa emerytalna w przypadku (...) ¹¹ została wypłacona w dniu 12 grudnia 2018 roku, w przypadku gdy ustanie stosunku

¹¹ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23

pracy nastąpiło w dniu 29 listopada 2018 roku. W przypadku pracownika obsługi ustanie stosunku pracy nastąpiło w dniu 26 października 2018 roku a odprawa została wypłacona w dniu 29 października 2018 roku. Za datę przejścia na emeryturę lub rentę należy uważać natomiast albo datę rozwiązania stosunku pracy po uprzednim przyznaniu pracownikowi jednego z tych świadczeń (ustaleniu do nich prawa), albo datę przyznania świadczenia, jeżeli nastąpiło ono po rozwiązaniu stosunku pracy na wniosek złożony w czasie zatrudnienia (U. Jackowiak (red.), M. Piankowski, J. Stelina, W. Uziak, A. Wypych-Żywicka, M. Zieleniecki, Kodeks pracy z komentarzem, Fundacja Gospodarcza, 2004, wyd. IV). Należy jednak mieć na uwadze pogląd wyrażony przez SN w wyroku z dnia 9 kwietnia 1998 r., I PKN 508/97, OSN 1999, nr 8, poz. 267, zgodnie z którym - roszczenie o zapłatę odprawy emerytalnej jest wymagalne od dnia rozwiązania stosunku pracy, także wtedy, gdy orzeczenie przyznające emeryturę zostało wydane później. Odprawy emerytalne zostały wypłacone z naruszeniem § 9 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2018 r., poz. 936 ze zm.). Z treści wskazanego przepisu wynika, że jednorazowa odprawa w związku z przejściem na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy jest wypłacana w dniu ustania stosunku pracy (w tych przypadkach 26 października 2018 roku oraz 29 listopada 2018 roku). Zauważyć należy, że roszczenie o wypłatę odprawy emerytalnej staje się wymagalne od dnia rozwiązania stosunku pracy. Niedotrzymanie tego terminu powoduje, że pracownik ma prawo domagać się od pracodawcy odsetek za zwłokę. Kodeks pracy nie reguluje kwestii związanych z nieterminową wypłatą odprawy emerytalnej, dlatego też zastosowanie znajdują tu przepisy Kodeksu cywilnego, do którego art. 300 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 roku Kodeks pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 1320 ze zm.) odsyła w sprawach nie unormowanych przepisami prawa pracy. Zgodnie z art. 481 § 1 i § 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 1740 ze zm.) - jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik nie ponosi odpowiedzialności. W sytuacji, gdy stopa odsetek za opóźnienie nie jest z góry oznaczona wierzycielowi należą się odsetki ustawowe.

2. Stwierdzono nieprzestrzeganie art. 168 ustawy Kodeks pracy, w związku z niewykorzystaniem przez Wójta Gminy (dotyczy kadencji w latach 2014-2018) urlopu wypoczynkowego za 2017 rok. Zgodnie ze wskazanym przepisem - urlopu niewykorzystanego w terminie ustalonym zgodnie z art. 163 ustawy Kodeks pracy należało pracownikowi udzielić najpóźniej do dnia 30 września następnego roku kalendarzowego. Nieprzestrzeganie powołanego przepisu art. 168 skutkowało wypłacaniem Wójtowi Gminy ekwiwalentu za niewykorzystany urlop w związku z upływem kadencji Wójta Gminy. Kwota wypłaconego ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy za 2017 rok (14 dni urlopu) wynosiła 5.410,07 zł brutto.

ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Kwotę netto w łącznej wysokości 10.253,21 zł przekazano w dniu 12 grudnia 2018 roku.

W zakresie wydatków inwestycyjnych

- 1 W przypadku przetargu nieograniczonego na zadanie „Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Drużbice, gm. Drużbice”, ustalono iż specyfikacja istotnych warunków zamówienia (SIWZ) została zamieszczona na stronie internetowej BIP od dnia 11 września 2019 roku. W związku z tym, iż SIWZ zamieszczono na stronie internetowej w dniu 11 września 2019 roku, a ogłoszenie o zamówieniu zamieszczone zostało w dniu 10 września 2019 roku w Biuletynie Zamówień Publicznych - to naruszono art. 42 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 1843 ze zm.), który wskazywał, iż specyfikację istotnych warunków zamówienia udostępnia się na stronie internetowej od dnia zamieszczenia ogłoszenia o zamówieniu w Biuletynie Zamówień Publicznych albo publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej do upływu terminu składania ofert.
- 2 Gmina Drużbice niezwłocznie po otwarciu ofert zamieściła na stronie internetowej informacje z otwarcia ofert odnośnie przetargu nieograniczonego na zadanie „Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Drużbice, gm. Drużbice”. Stwierdzono, iż w ww. informacji brak było danych odnośnie terminu wykonania zamówienia oraz warunków płatności zawartych w ofertach, co naruszało art. 86 ust. 5 pkt 3 ustawy Prawo zamówień publicznych.

W zakresie ewidencji majątku gminy

1. Stwierdzono, iż na badanych dowodach OT nie wpisywano liczby załączników do OT, co było wymagane przez postanowienia zarządzenia nr 70/2011 Wójta Gminy Drużbice z dnia 14 października 2011 roku w sprawie wprowadzenia instrukcji kontroli wewnętrznej i obiegu dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Gminy Drużbice.
2. Dokumenty LT nie były sporządzone według wzoru określonego w załączniku nr 12a do zarządzenia nr 70/2011 Wójta Gminy Drużbice z dnia 14 października 2011 roku.

W zakresie dochodów finansowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi

Stwierdzono, iż kontrolowana jednostka w 2019 roku planowała dochody z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości 558.000,00 zł a wydatki w tym zakresie w wysokości 675.428,98 zł. Zgodnie z art. 6r ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 1439 ze zm.) - opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi dochód gminy. Środki z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie mogą być wykorzystane na cele niezwiązane z pokrywaniem kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. W ust. 2 wskazanego artykułu wyszczególniono koszty które należy pokryć z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami

komunalnymi, a w ust.2a-2b ustawy – koszty które mogą być finansowane z ww. dochodów. W ust. 2c ustawodawca założył możliwość istnienia nadwyżki dochodów nad wydatkami (kosztami) funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami i wskazał koszty, które mogłyby również zostać sfinansowane z przedmiotowej nadwyżki. Z powyższych unormowań wynika zasada bilansowania się finansowania systemu i możliwość wystąpienia dodatniego wyniku na przedmiotowej działalności. Mając na uwadze powyższe nieuprawnione jest planowanie deficytu w zakresie funkcjonowanie systemu, bowiem świadczy to m.in. o niedoszacowaniu ustalonej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Faktyczny (wykonany) deficyt na działalności w zakresie funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami jest zjawiskiem dopuszczalnym bowiem wynikać może przede wszystkim z skuteczności prowadzonej windykacji.

Odpowiedzialność za ujawnione naruszenia ponoszą pracownicy Urzędu Gminy w zakresie wskazanym w protokole kontroli.

II.

Zawiadamiając o powyższych nieprawidłowościach proszę Pana Wójta o podjęcie działań mających na celu ich usunięcie oraz zapobieżenie ich występowaniu w przyszłości. W tym celu RIO w Łodzi kieruje następujące **wnioski pokontrolne**:

1. Zapewnić wydawanie decyzji w sprawach podatkowych przez osoby posiadające prawidłowo udzielone upoważnienia, wydane na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa.
2. Zapewnić prezentowanie poszczególnych danych w bilansie organu (budżetu) w odpowiednich pozycjach tego bilansu.
3. W wieloletniej prognozie finansowej prognozować dane w zakresie wydatków bieżących na obsługę długu, zgodnie z wymogiem wynikającym z art. 226 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.
4. Zapewnić stosowanie art. 272 ustawy Ordynacja podatkowa, w zakresie podejmowania czynności sprawdzających. W sytuacji ujawnienia w rezultacie czynności sprawdzających określonych nieprawidłowości, stosować art. 274a ww. ustawy, zgodnie z którym - organ podatkowy może zażądać złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn niezłożenia deklaracji lub sprawozdania finansowego lub wezwać do ich złożenia, jeżeli nie zostały złożone mimo takiego obowiązku. W razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji organ podatkowy może wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych.
5. W uzasadnionych sytuacjach przeprowadzać kontrole podatkowe u podatników w celu zbadania zgodności wykazywanych w deklaracjach/informacjach danych ze stanem faktycznym.

6. Przypisu podatku od nieruchomości dla osób fizycznych dokonywać pod datą doręczenia decyzji ustalającej wysokość zobowiązania podatkowego.
7. W wydawanych decyzjach odnośnie udzielonych ulg w zapłacie podatku w zakresie podatku od nieruchomości wskazywać jakich konkretnie rat podatku od nieruchomości dotyczy udzielana ulga, zgodnie z art. 210 § 1 pkt 5 ustawy Ordynacja podatkowa.
8. Zapewnić dochowanie należytej staranności przy wydawaniu decyzji w sprawie określenia zobowiązania w podatku od środków transportowych, w zakresie podawania danych opodatkowanych pojazdów.
9. Zapewnić przestrzeganie przepisów rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 roku w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych, w zakresie obowiązku rejestracji korespondencji wpływającej na nośniku papierowym do organu podatkowego.
10. Opracować plan wykorzystania zasobu nieruchomości, przestrzegając art. 25 ust. 2a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami, w zakresie jego niezbędnych elementów treściowych.
11. Zapewnić przestrzeganie art. 41 ust.1 ustawy o gospodarce nieruchomościami, zgodnie z którym - organizator przetargu jest obowiązany zawiadomić osobę ustaloną jako nabywca nieruchomości o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży lub oddania w użytkowanie wieczyste nieruchomości, najpóźniej w ciągu 21 dni od dnia rozstrzygnięcia przetargu. Wyznaczony termin nie może być krótszy niż 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia.
12. Podjąć działania mające na celu uchwalenie przez Radę Gminy wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Drużbice.
13. Podjąć czynności zmierzające do podjęcia przez Radę Gminy uchwały w sprawie ustalenia stawek opłaty adiacenckiej.
14. Zapewnić wypłatę odpraw emerytalnych w dniu ustania stosunku pracy, zgodnie z § 9 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych.
15. Zapewnić przestrzeganie obowiązku wykorzystywania przez pracowników urlopu wypoczynkowego do dnia 30 września następnego roku kalendarzowego za rok poprzedni, stosownie do wymogu określonego w art. 168 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 roku Kodeks pracy.
16. Zapewnić przestrzeganie art. 280 ust.1 ustawy z dnia 11 września 2019 roku Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 2019 ze zm.), zgodnie z którym – od dnia zamieszczenia ogłoszenia o zamówieniu w Biuletynie Zamówień Publicznych zamawiający zapewnia, na stronie internetowej prowadzonego postępowania, bezpłatny, pełny, bezpośredni i nieograniczony dostęp do specyfikacji warunków zamówienia (SWZ) - w przypadkach, o których mowa w art. 275 pkt 1 i 2 ustawy - nie krócej niż do dnia udzielenia zamówienia.

17. W sporządzanych dokumentach księgowych OT zapewnić podawanie ilości załączników zgodnie z przyjętymi w tym zakresie uregulowaniami wewnętrznymi.
18. Zapewnić sporządzanie dokumentów LT zgodnie z przyjętym w regulacjach wewnętrznych wzorem w tym zakresie.
19. Podejmować działania w zakresie funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi mające na celu zbilansowanie się jego finansowania.

Podając powyższe do wiadomości, zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, proszę Pana Wójta o przesłanie informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 9 ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, do wniosków zawartych w II części wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby.

Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby.

Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Bieg terminu, o którym mowa wyżej ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżenia w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem.

Do wiadomości:

1. Przewodniczący Rady Gminy Drużbice,
2. Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Drużbice,
3. aa.